

संदर्भ : मा.सं/जनसंपर्क /प्रेस नोट/५८

वृत्तपत्र टिपणी

महानिर्मितीच्या जुन्या संचातून वीजनिर्मिती पुन्हा सुरु होणार

राज्यातील सध्याचे वाढीव भारनियमनाचे संकट लक्षात घेता महानिर्मितीने कोराडी, परळी, पारस व भुसावळ येथील जुने संच पुन्हा कार्यरत करण्याचा निर्णय घेतला आहे. सदर संच सुमारे ३५ वर्षांहूनही अधिक काळ कार्यरत आहेत. तथापि, घटलेल्या कार्यक्षमतेमुळे सध्याच्या वीज दरानुसार अव्यवहार्य ठरणारी महागडी वीज निर्मिती कंपनीचे हित लक्षात घेता यापुढे सुरु ठेवता येणार नाही, असे महानिर्मितीने महावितरणला कळविले होते. तसेच आगामी ऑक्टोबर-नोव्हेंबर या कालावधीपासूनची विजेची चढती मागणी लक्षात घेऊन सदर जुन्या संचांमधून व्यापारी तत्त्वावर वीज निर्मिती करणेसंबंधी महानिर्मितीने तयारी दर्शविली होती.

पावसाळ्यात साधारणतः विजेची मागणी कमी असते. तसेच या कालावधीत ओल्या कोळशाच्या समस्येमुळे या संचात उद्भवणारे वारंवार बिघाड लक्षात घेता सद्य परिस्थितीत सदर संच सुरु ठेवणे आर्थिकदृष्ट्या अव्यवहार्य असल्याने महानिर्मितीने सदर संच बंद केले होते. सदर संचांची घटित स्थापित क्षमता एकूण ५७० मेगावॉट असली तरीही प्रत्यक्षात त्यातून साधारणतः २५०-३०० मेगावॉट इतकीच वीज निर्मिती साध्य होत होती. अनेकदा कोळशाऐवजी हे संच पूर्णतः महागड्या इंधन तेलाचा वापर करूनच चालवावे लागत होते.

मात्र सध्या अचानकपणे दाभोळची घटलेली १००० मेगावॉट वीज, कोयना जलविद्युत केंद्रातील लेक टॅपिंगच्या कामामुळे बाधित होणारी १००० मेगावॉट वीज, तसेच केंद्रिय ग्रीडमधून मिळणाऱ्या विजेच्या कोट्यात घट झाल्याने महावितरणला तीव्र वीज टंचाईचा सामना करावा लागत आहे. ही तूट भरून काढण्यासाठी महावितरण खुल्या बाजारातून महागड्या दराने वीज खरेदी करत आहे. परंतु, या दरापेक्षा महानिर्मितीची वीज प्रत्यक्ष खर्चावर आधारित वाढीव दराने खरेदी करणेसुद्धा तुलनेने स्वस्त असल्याने महावितरणने सदर संचांतून पूर्ववत वीज निर्मिती सुरु करण्याची तातडीची विनंती महानिर्मितीला केली आहे. महानिर्मितीकडून सदर जुन्या संचांमधून निर्माण होणाऱ्या विजेची खरेदी प्रत्यक्ष खर्चाप्रमाणे व्यापारी दरानुसार करण्याची तयारी महावितरणने दर्शविली आहे.

परळी, पारस येथील सदर संच अनुक्रमे ३८ व ४२ वर्षे जुने तसेच भुसावळ व कोराडी येथील संच अनुक्रमे ४२ व ३४ वर्षे इतके जुने आहेत. वाढता वीजनिर्मिती खर्च, जुनाट व कालबाह्य तंत्रज्ञान, वाढता उष्मांक (हिट रेट), कोळसा-पाणी व इंधन तेल यांसारख्या नैसर्गिक संसाधनांचा अवाजवी वापर, वारंवार ना-दुरुस्तीचे वाढते प्रमाण, सुटे भाग उपलब्ध न होणे, संचाची घटलेली कार्यक्षमता यांसारख्या घटकांमुळे या जुन्या संचांच्या संचालनांमधून कंपनीला मोठा आर्थिक तोटा सहन करावा लागत होता. वर्ष २००९-१० मध्ये परळी येथील प्रत्येकी २० मेगावॉट घटित क्षमतेच्या २ संचांच्या संचालनातून कंपनीला २५.१४ कोटी, पारस व भुसावळ येथील प्रत्येकी ५५ मेगावॉट घटित क्षमतेच्या २ संचांच्या संचालनातून कंपनीला अनुक्रमे २६.४५

कोटी व १६.४० कोटी इतका तोटा सहन करावा लागला. कोराडी येथील प्रत्येकी १०५ मेगावॉट घटित क्षमतेच्या ४ संचांच्या संचालनामधून तर एप्रिल-सप्टेंबर २००९ या कालावधीत ८०.५९ कोटी इतका प्रचंड तोटा झाला. जुन्या संचांमधून होणाऱ्या वीजनिर्मितीचे प्रमाण एकूण औष्णिक क्षमतेच्या १०% हूनही कमी असूनही त्यातून होणारे नुकसान हे एकूण तोट्याच्या सुमारे २५% इतके आहे. या सर्व संचांचा एकत्रित सरासरी निर्मिती खर्च रु. ४/- प्रति युनिट इतका असताना राज्य वीज आयोगाने मंजूर केलेला सरासरी खर्च मात्र रु. २.११/- प्रति युनिट इतकाच आहे. या पार्श्वभूमीवर हे संच पुढे सुरु ठेवणे महानिर्मितीला आर्थिकदृष्ट्या पूर्णतः अव्यवहार्य ठरत होते. जुन्या संचांच्या वीज निर्मितीसाठी प्रत्यक्ष वाजवी खर्चावर आधारित वाढीव दर मंजूर व्हावा यासाठी महानिर्मितीने राज्य वीज नियामक आयोगाकडे या आधी वारंवार पाठपुरावा करूनही त्यात यश न आल्याने महानिर्मितीने हे संच बंद करण्याचा निर्णय घेतला होता.

जुन्या संचांऐवजी बदली संच (रिप्लेसमेंट) उभारण्याच्या कार्यक्रमांतर्गत महानिर्मितीने कोराडी व भुसावळ येथे प्रत्येकी ६६० मेगावॉट, परळी येथे २५० मेगावॉट क्षमतेचे संच उभारणीचे काम हाती घेतले आहे. या बदली प्रकल्पातून प्रत्यक्ष वीज निर्मिती सुरु होईपर्यंत दोन्ही कंपन्यांनी परस्पर सामंजस्याने घेतलेला हा निर्णय राज्यातील वीज ग्राहकांच्या व्यापक हिताच्या दृष्टीने निश्चितच फायदेशीर ठरणार आहे.

दिनांक : १७/०७/२०१०.

प्रति,
माननीय संपादक,
दैनिक

आदरणीय महोदय,

कृपया सदर बातमी आपल्या लोकप्रिय दैनिकांत प्रसिध्द करावी, ही नम्र विनंती.

धन्यवादासह,

आपला स्नेहांकित,

जनसंपर्क अधिकारी